

150

Undervisningsministeriet. København, den 6. februar 1951.

1. dept. 2. kt. journ. nr. 47 a/49.

Fra det af undervisningsministeriet den 27. oktober 1947 nedsatte udvalg til behandling af spørgsmålet om en ensartet ordning af pensionsforholdene for lærere ved de under undervisningsministeriet hørende private skoler, har ministeriet modtaget betænkning vedrørende ændring af den hidtidige pensionsordning for lærere og lærerinder ved fri- og efterskoler efter tilsvarende principper som den på grundlag af udvalgets 1. betænkning gennemførte pensionsordning for lærere ved de private eksamensskoler og seminarier.

Pensionsforholdene for lærere ved fri- og efterskoler er ordnet gennem efterlønskassen for lærere og lærerinder i friskolen og efterskolen og de nugældende regler fastslået i afsnit IV i lov nr. 416 af 12. juli 1946 om friskoler og hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for fri- og efterskoler.

Medens pensionskasseordningen for de omhandlede lærere tidligere byggede på pensionslønningssatser, hvis højeste beløb androg 4 500 kr., men således at pensionen kun androg $\frac{2}{3}$ af de på grundlag af disse satser beregnede pensionsbeløb, blev der ved loven af 12. juli 1946 gennemført en ajourføring af grundpensionerne i forhold til de efter 1946 indenfor folkeskolen gældende lønningsregler.

Herefter skulle der fremtidig mindst svares pensionsbidrag og ydes pension i forhold til andenlærerløn (eventuelt forskolelærerindeløn) med alderstillæg efter tjenestetidens længde og højst i forhold til overlærerløn, inkl. alderstillæg, hvorimod loven ikke fastsætter bestemmelser om medregning af det almindelige pensionsgivende løntillæg og ikke hjemler ydelse af noget dyrtidstillæg; på grundlag heraf er der gennemført bidragskalaer indenfor de i loven anførte rammer, dog med yderligere medregning af det pensionsgivende løntillæg.

Der har iøvrigt siden 1. april 1942 af staten ad bevillingsmæssig vej været ydet de omhandlede pensionister et dyrtidstillæg til pensionen, senest med 45 pct. af pensionsydelsen, dog mindst 675 kr. og højst 1 350 kr.

Efter almindeligt gældende principper indenfor forsikringsmæssigt opbyggede pensionskasser skulle der samtidig med indførelsen af en pensionsordning som den nævnte have været tilvejebragt det fornødne beløb til dækning af den af ordningen følgende forøgede pensionsforpligtelse. Der blev imidlertid ikke ved den nævnte revision tilført kassen yderligere kapital, men i stedet for blev det i friskolelovens § 13, stk. 4, fastslået, at efterlønskassen for alle, som var medlemmer af kassen ved ikrafttrædelsen, og som på dette tidspunkt var fyldt 30 år, kun udreder så stor en del af den dem efter lovens § 12 tilkommende efterløn, som efter en forsikringsmæssig beregning svarer til de for den pågældende i kassen gjorde indskud; iøvrigt tilskyder statskassen for sådanne medlemmer så stort et årligt beløb, at deres efterløn ikke bliver under $\frac{4}{5}$ af den efter lovens § 12 opgjorte efterløn, og i hvert tilfælde halvdelen af forskellen mellem den efterløn, som kassen kan yde, og den fulde efterløn. Ifølge en af pensionskassens aktuar foretagen opgørelse pr. 1. april 1947 udgjorde statens forøgede pensionsbyrde ved friskoleloven af 1946 herefter 1 377 800 kr.

Udvalgets forslag går ud på, at man med virkning fra 1. april 1950 at regne søger pensionsreglerne for de heromhandlede lærere bragt i overensstemmelse med de i statstjenestemandsløven fastsatte pensionsprincipper, således at man, forsåvidt lønningen svarer til de for de tilsvarende stillinger indenfor folkeskolen fastsatte lønninger, til pensionsindtægten henregner grundløn, alderstillæg og det almindelige pensionsgivende tillæg, dog ikke et højere beløb end svarende til den lønning, hvortil der i henhold til lovens § 9 ydes tilskud. Samtidig foreslås den hidtil gældende dyrtidstillægsordning afløst af reguleringstillæg efter statens regler.

I de tilfælde, hvor lønningen ikke er fastsat efter de indenfor folkeskolens område gældende regler, bør de pågældende efter udvalgets opfattelse i pensionsmæssig henseende henføres til en til deres stilling svarende lønklasse i folkeskolens lærerlønningsslov, idet der dog udfra almindelige pensionsmæssige principper må være den begrænsning, at intet medlem, sådan som det er tilfældet efter den gældende ordning, kan svare bidrag og opnå pension i forhold til en højere indtægt end den faktisk oppebårne med fradrag af et til statens reguleringstillæg og det midlertidige tillæg svarende beløb.